

Tadeusz Karol Chwałczyk - absolwent Uniwersytetu Warszawskiego i studiów podyplomowych w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Dziennikarz-publicysta prasowy, radiowy i telewizyjny, a także fotografik i filmowiec, organizator Ośrodka TVP w Lublinie. Członek Stowarzyszenia Dziennikarzy RP, Związku Literatów Polskich i Bielskiego Klubu Seniorów Lotnictwa. Pilot szybowcowy i samolotowy, uczestnik Samolotowych Rajdów Dziennikarzy i Pilotów. W 1952 r. współtwórca aeroklubu w Świdniku, obecnie jego członek honorowy. Przez wiele lat działał w zarządzie Klubu Publicystów Lotniczych. Autor licznych publikacji

o lotnictwie - w prasie, radiu i telewizji, a także fotografii i filmów krótkometrażowych. Tematyką lotniczą wypełnił też stronicę książek wydanych pod tytułami: *Bieszczadzkie szybowiska*, *Podlaskie skrzydła*, *Skrzydła Lubelszczyzny*, *Skrzydła na nartach*, *Medalowe wzloty* *Ochota na latanie*, *Siadanie z wiatrem* oraz przygotowanej wspólnie z Andrzejem Glassem - *Samoloty PWS*.

Po kilkunastu latach penetracji różnych źródeł, wielokrotnie uzupełnianych informacji, po licznych konfrontacjach zebranego materiału, powoli ostateczną postać przybrała nowa książka, zatytułowana *Leksykon lotników Lubelszczyzny*. Rychło okazało się, że koncepcja utrwalenia w zapisie sylwetek pięciuset ludzi, mających w biogramach coś więcej niż tylko miejsce urodzenia na Lubelszczyźnie i związki z lotnictwem, jest „niedoszacowana”. Czas pokaże, czy i kiedy powstanie drugi tom *Leksykonu*, gdyż na doprowadzenie do postaci wydawniczej oczekują tytuły: *Nocne MOSTY* i *Przelotne spojrzenia*. Autor będącego już w rękach Czytelników *Leksykonu lotników Lubelszczyzny*, za wieloletnią pracę redakcyjną i społeczną, wyróżniony został m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, medalem Zasłużonemu dla Lotnictwa, dwukrotnie nagrodą ministra Obrony Narodowej za audycje o lotnictwie wojskowym, nagrodą dziennikarzy Pióro Ikar, odznakami: Zasłużonego Działacza Kultury, Zasłużonego Działacza Lotnictwa Sportowego, Złotą z 3 diamentami PLL LOT, Złotą Aeroklubu Polskiego, dwukrotnie (1971 i 2008) Błękitnymi Skrzydłami oraz statuetką Ikar w 50-lecie działalności na rzecz lotnictwa sportowego.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Koncert **ODLOTOWYCH PRZEBOJÓW**
w wykonaniu zespołu

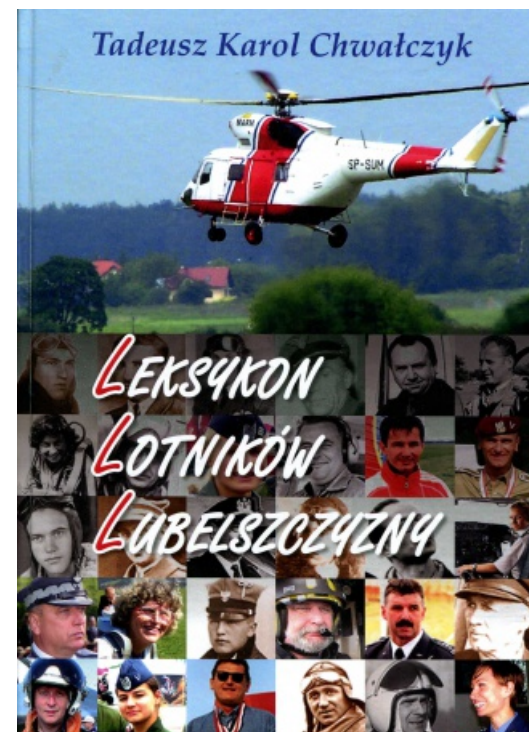

z solistami

Agnieszka Dobrowolską i Mariuszem Wroną
pod dyrekcją Bogusława Wróblewskiego

Podniebni chłopcy

Promocja książki Tadeusza Chwałczyka

Lotnicy znani i nieznani

Historię — jak powszechnie wiadomo — tworzą ludzie. Nie inaczej jest też w przypadku obchodzącej w 2018 roku STULECIE swego powstania - POLSKI SKRZYDLATEJ. W tej dość pojemnej nazwie mieszczą się jednak nie tylko piloci, nawigatorzy, pokładowi strzelcy i mechanicy, radiooperatorzy czy choćby stewardessy, skrótowo określani mianem personelu latającego, ale też wielokrotnie od nich liczniejsza armia ludzi najprzeróżniejszych zawodów i specjalności, działających na rzecz tych, co w powietrzu. Można tu wspomnieć konstruktorów i technologów budowy samolotów, śmigłowców, szybowców, balonów, spadochronów i innych aparatów latających, rzeszę robotników zaangażowanych w ich powstanie, ale też personel obsługi lotnisk, służby osłony meteorologicznej i kontroli ruchu lotniczego. Jakby ich nie uszeregować, wszyscy są równie ważni w tym jednym, szczególnym przedsięwzięciu, jakim jest lot statku powietrznego. Tak, aby od startu do lądowania przebiegł bezpiecznie.

W dobie szeroko rozbudowanego Internetu stosunkowo łatwo jest znaleźć minimum informacji o interesujących nas postaciach. Wystarczy wyklikać na klawiaturze choćby tylko wybrane nazwisko - pomijając nawet imię - a w kilkanaście sekund na ekranie komputera wyświetli się mniej lub bardziej rozbudowany tekst informacji. Jeśli nas nie satysfakcjonuje, możemy skorzystać z uzupełniających odnośników. Dodatkowym uzupełnieniem są zdjęcia.

Podejmując przed laty sporządzenie zbioru sylwetek ludzi swą lotniczą działalnością — bądź miejscem urodzenia — związanych z regionem środkowo-wschodniej Polski, miałem na uwadze ich szczególne osiągnięcia w szeroko pojętym znaczeniu słowa LOTNICTWO. Lubelszczyzna bowiem, po odzyskaniu w 1918 roku niepodległości Polski, stała się pod każdym względem potęgą polskiego lotnictwa. To właśnie na jej terenie powstały pierwsze w kraju zakłady przemysłu lotniczego - w Lublinie, wydział budowy płatowców Zakładów Mechanicznych „E. Plage i T. Laśkiewicz” oraz Wytwórnia Wyrzutników Bombowych, a w Bia-

łej Podlaskiej - Podlaska Wytwórnia Samolotów. Także w Lubelskiem uwiła swe gniazdo istniejąca po dziś dzień w Dęblinie Szkoła Orłąt, a tradycje przemysłu lotniczego kontynuuje pierwsza polska wytwórnia śmigłowców — „PZL-Świdnik”, dziś wchodząca w skład grupy Leonardo Helicopters. Z dwóch działających przed wojną Klubów Lotniczych wykluły się cztery aerokluby regionalne: w Dęblinie, Lublinie, Świdniku i Zamościu. Ze wspomnianymi lotniczymi organizacjami na przestrzeni lat związana była lub jest olbrzymia rzesza ludzi.

Zdawałem sobie sprawę, że nie ogarnę wszystkich, którzy zasługują na pomieszczenie ich życiorysów w zbiorze *Leksykon lotników Lubelszczyzny*. Przyczyn było kilka: brak pełnych i wiarygodnych informacji biograficznych, czy choćby zdjęć opisywanych postaci, rozbieżne w źródłach dane osobowe dotyczące dat i miejsc urodzenia, a nawet... nadmiar wiedzy o wielości dokonań. Przyjąłem bowiem kryterium, że każdej postaci, niezależnie od jej zasług, poświęcę tylko jedną stronę tekstu. Tymczasem osiągnięcia choćby prof. dr. inż. Mieczysława Bekkera - twórcy amerykańskiego pojazdu księżycowego LRV lub inż. Augustyna Bobka-Zdaniewskiego - konstruktora wielu udanych płatowców PWS czy wreszcie gen. bryg. Tadeusza Góry, pilota wszechstronnego i pierwszego w świecie medalisty Lilienthala, to ogrom tematów na książkę, a nie ledwie skondensowaną stroniczkę tekstu. Do lotników Lubelszczyzny zaliczyłem też kilku obcokrajowców, mających albo polskie korzenie - jak amerykański pilot płk Francis Gabreski czy producent śmigłowców w USA inż. Frank Piasecki, albo też legitymujących się innymi, związanymi z Lubelszczyzną osiągnięciami, jak brytyjski pilot kpt. Edward Harrod, który nocnym lądowaniem Dakotą pod wsią Matczyn zainaugurował podczas wojny operację Mosty czy radziecki konstruktor dr inż. Michał Mił, którego prototypowy śmigłowiec Mi-2 po raz pierwszy w historii ZSRR produkowany był seryjnie... za granicą, czyli Made in Poland, a dokładniej w Świdniku na Lubelszczyźnie.

Tadeusz Karol Chwałczyk

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Koncert ODLOTOWYCH PRZEBOJÓW w wykonaniu zespołu

z solistami

Agnieszka Dobrowolską i Mariuszem Wroną
pod dyrekcją Bogusława Wróblewskiego

Podniebni chłopcy

Promocja książki
Tadeusza Chwałczyka

**LEKSYKON
LOTNIKÓW
LUBELSZCZYZNY**

Zespół **Standard Brass-Band** wystąpi w składzie:

Agnieszka Dobrowolska – wokół, **Mariusz Wrona** – wokół, gitara solowa,
Bogusław Wróblewski – saksofon altowy, **Arkadiusz Jaros** – saksofon tenorowy,
Mieczysław Pawelec – trąbka, **Rafał Maruszak** – puzon, **Wojciech Durak** – fortepian,
Mateusz Bocek – gitara basowa, **Kamil Wróblewski** – perkusja

W programie usłyszymy m.in. przeboje:

**Concorde, Jak na lotni, Marsz lotników, Motylem jestem,
Nie żałujcie serca dziewczyny, Powołanie**

Prowadzenie - **Ewa Hadrian**

Koncert i spotkanie z Tadeuszem Chwałczykiem odbędzie się
w piątek 19 października 2018 r. o godz. 18:00

w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29, www.domkulturyism.pl

Bilet - 10 zł

W czasie koncertu będzie można nabyć książki Tadeusza Chwałczyka,
m.in. „Leksykon lotników Lubelszczyzny”, Wydawnictwo POLIHIMNIA, Lublin 2018